

Convenant

Arnhem Noord

2 juli 2004

Convenant Arnhem Noord

Ondergetekenden:

Burgers' Zoo B.V., vertegenwoordigd door de heer drs. A.P.J.M. van Hooff, in de functie van directeur,

Nederlands Openluchtmuseum (NOM), vertegenwoordigd door dr. J. Vaessen, in de functie van Algemeen directeur,

Het bestuur van wijkraad Alteveer/Cranevelt, vertegenwoordigd door mevrouw M.L.G.G. Kok, in de functie van voorzitter van de wijkraad,

De Gelderse Milieufederatie, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer drs. V.A.M. Vintges, in de functie van directeur,

De Stichting Kritisch Bosbeheer, vertegenwoordigd door de heer drs. T. Bade, in de functie van secretaris,

Stichting Vrienden van de paardensport rondom de Waterberg, vertegenwoordigd door de heer Th.P.M. Hillemans MBA, in de functie van voorzitter,

Vereniging Das & Boom, vertegenwoordigd de heer J. Dirkmaat, in de functie van directeur

Ballast Nedam Bouw B.V., ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de J.H.C. Vermaak in de functie van directeur,

Arcadis Regio B.V., ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de J. van Gelder in de functie van directeur,

Hierna gezamenlijk te benoemen als 'partijen'.

Inleiding

De afgelopen jaren zijn voor het buitengebied van Arnhem Noord diverse plannen ontwikkeld op het gebied van wonen, recreatie en verkeer. Een van de problemen die daarbij moest worden opgelost was het parkeerprobleem bij NOM en Burgers Zoo.

Burgers' Zoo en NOM hebben zich een decennium lang ingespannen tot adequate oplossingen te komen. Daarbij werd aanvankelijk gestreefd naar oplossingen op eigen terrein. Toen die niet haalbaar bleken werden plannen ontwikkeld voor een in het landschap ingepaste overdekte parkeergarage, gelegen tussen beide parken. Dit voorstel voor een 'Transferium' aan de Cattepoelseweg stuitte echter op bezwaar van een aantal natuurbeschermings- en belangenorganisaties verenigd in de Stichting GAAN.

Uitgangspunt van Stichting GAAN is het initiëren van een nieuwe aanpak in ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij nadrukkelijk naar samenhang wordt gestreefd. Motor van deze aanpak is verevening: Opbrengsten van winstgevendende ruimtelijke ontwikkelingen worden geïnvesteerd in niet renderende ontwikkelingen. Het gebied ten noorden van Arnhem is bij uitstek geschikt voor een dergelijke aanpak: in het komende decennium zal een interessante dynamiek zichtbaar worden door vrijkomende kazerneterreinen en maatschappelijke instellingen en groei van bezoekers van de binnen het gebied aanwezige diertuin en openlucht museum. Deze ontwikkelingen kunnen leiden ofwel tot achteruitgang van de bestaande hoge landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische kwaliteiten van Arnhem Noord ofwel daarentegen tot een kwaliteitsimpuls voor dit gebied leiden. GAAN zet nadrukkelijk in op de kwaliteitsimpuls.

In een periode die nu al weer 5 jaar omvat, is GAAN betrokken geweest bij de planvorming rond Arnhem Noord, waaronder nadrukkelijke ook de oplossing voor de parkeerproblemen van de diertuin en het openlucht museum. Rond dit vraagstuk is in het bijzonder sprake geweest van een intensieve interactie tussen alle betrokken partijen. Interactie die soms moeizaam was, maar uiteindelijk wel altijd is gekenmerkt door de wil om samen te werken. Deze positieve grondhouding, gecombineerd met de nodige creativiteit en het vermogen om op basis van argumenten standpunten bij te stellen, heeft er uiteindelijk toe geleid dat overeenstemming is bereikt tussen de direct betrokken partijen.

Om deze overeenstemming te formaliseren, alsmede een fundament te leggen voor samenwerking op een aantal andere vraagstukken, is besloten een convenant te ondertekenen. Daarmee is een unieke samenwerking ontstaan in Nederland in het algemeen, maar voor de Veluwe in het bijzonder. Het is namelijk voor het eerst dat een brede alliantie van maatschappelijke en private organisaties samenwerkt, in dit geval bij het oplossen van de vele vraagstukken voor het buitengebied van Arnhem Noord.

Zij zijn daartoe ook nadrukkelijk opgeroepen door de gemeenteraad in de vergadering van 15 december 2003, toen bleek dat mogelijkheden bestonden om te komen tot een voor alle partijen gedragen alternatief. De gemeente Arnhem is echter geen ondertekenaar. Daaraan liggen wat de ondertekenaars betreft slechts pragmatische overwegingen ten grondslag (met name de snellere besluitvorming die door de direct betrokken wenselijk werd geacht en het

Convenant Arnhem Noord

feit dat de gemeente een bredere, eigenstandige verantwoordelijkheid heeft), maar het is nadrukkelijk de bedoeling dat in de toekomst wordt samengewerkt met de gemeente, alsmede met andere overheden.

Hoewel in de achterliggende periode stichting GAAN veelal heeft gefungeerd als vehikel waarlangs de planvorming en communicatie van de zijde van de belangengroepen en natuurbescherming verliep, hebben alle partijen er nadrukkelijk voor gekozen om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen bij de ondertekening van dit convenant.

Overwegende dat:

Bedrijfsmatig

1. Dat Burgers' Zoo en NOM, internationaal erkende instellingen zijn met een belangrijke taak op het gebied van respectievelijk natuureducatie en natuurbescherming en behoud en presentatie van, alsmede educatie en voorlichting over het Nederlandse culturele erfgoed.
2. Beide instellingen een belangrijke uitstraling hebben voor de stad Arnhem en mede dragers zijn van de regionale economie.
3. Deze instellingen prima gelokaliseerd zijn op de grens van stad en natuur en zich hier ook moeten kunnen blijven ontwikkelen.

Natuur en landschap

1. Dat de Veluwe het grootste bosgebied van Europa en kerngebied van de Ecologische hoofdstructuur van Nederland is en daarmee uniek.
2. Beide genoemde instellingen - ook in juridische zin – op dit moment vallen binnen het Centraal Veluws Natuurgebied en de daarvoor geldende ruimtelijke consequenties.
3. Actieve verdere ontwikkeling van de Veluwe als één groot aaneengesloten natuurgebied ten zeerste gewenst is.

Verkeer

1. Een goede ontsluiting en voldoende parkeerruimte voor beide instellingen noodzakelijk is.
2. De wijken Cranevelt en Alteveer geen door de ondertekenaars vermijdbare overlast mogen ondervinden van parkeren c.q. van een te zwaar belaste Schelmseweg.
3. De onveilige situatie op de Cattepoelseweg als het gaat om parkeren op drukke dagen op korte termijn moet worden terug gedrongen.

Cultuurhistorie

1. De Schelmseweg is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol object.
2. Zich boven de A12 een aantal militaire complexen bevindt dat cultuurhistorisch als zeer waardevol kan worden beschouwd waarvan naar verwachting vele binnen afzienbare termijn vrijkomen.

Beleid

1. Uitgangspunt voor alle voorstellen is dat zij passen binnen het vigerende beleid zoals dat is vastgelegd in onder meer het provinciaal streekplan, de nota Veluwe 2010 en het gemeentelijk structuurplan.
2. Verder wordt nadrukkelijk gestreefd naar een actieve samenwerking met zowel de gemeente Arnhem als de provincie Gelderland bij het uitvoeren van de voorstellen

Verklaren als volgt:

Doelen van de samenwerking

- Streven naar een gezonde bedrijfseconomische ontwikkeling van Burgers' Zoo en NOM op een zodanige wijze dat de kwaliteit van de omgeving (de zuidrand van de Veluwe) niet wordt aangetast en waar mogelijk zelfs wordt verbeterd;
- Verbeteren van de ecologische landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het buitengebied van Arnhem Noord;
- Streven naar een vroegtijdige betrokkenheid van alle partijen bij de ontwikkeling en realisatietrajecten in het totale gebied.

Convenanttekst

Bedrijfsmatig

- NOM en Burgers' Zoo kunnen hun activiteiten en daarmee gemoeide bebouwing uitbreiden binnen de bestaande ruimtelijke begrenzing van het terrein. Daarbij geldt voor het NOM dat alle partijen actief zullen (mee)werken aan uitbreiding van de mogelijkheden van het NOM binnen de huidige terreingrenzen, ook als daar nu een 'natuurbestemming' op ligt. Daarbij geldt wel dat bij de herinrichting actief wordt gewerkt aan inpassing van de nieuwe museale presentaties en natuurontwikkeling op het gehele terrein.

Convenant Arnhem Noord

- Eventuele uitbreiding van NOM zou voor de voorzienbare toekomst alleen mogelijk zijn in:
 - oostwaartse richting mochten de reeds bestaande activiteiten in het voormalige NIBRA gebouw of de manege verdwijnen. En ook dan binnen de huidige grenzen van deze locaties.
 - in westelijke richting zodanig dat de noordgrens van de terreinen van Burgers' Zoo en NOM één lijn vormt.

Ontsluiting en parkeren

- De Schelmseweg wordt aangehouden als 'aanvoerroute' maar zal als cultuurhistorisch waardevolle weg gebonden moeten blijven aan het huidige profiel.
- Het parkeerprobleem zal worden opgelost door herinrichting en uitbreiding van de bestaande parkeerplaatsen en de daarbij behorende ontsluiting van de parkeerplaatsen. Voor NOM is uitbreiding mogelijk met ca. 200 parkeerplaatsen op de plaats van het 'Reigersbosje', bij Burgers' Zoo is uitbreiding mogelijk op de huidige locatie (locatie 3 heeft geen voorkeur, vanwege het gevaar dat het parkeren zichtbaar wordt vanaf de weg) met ca. 500 parkeerplaatsen waarbij eventueel meerlaags parkeren aan de orde kan zijn.
- Uitgangspunt bij de inrichting is dat het parkeren niet vanaf de weg te zien is.
- Burgers' Zoo en NOM streven vooral naar spreiding van de bezoekers door het hele jaar heen en minder naar hogere bezoekersaantallen op de piekdagen om zo congestieproblemen te voorkomen.
- Verdere uitbreiding, dan reeds in dit convenant is voorzien, van het parkeren kan alleen aan de orde zijn indien alle partijen er voldoende van overtuigd zijn dat de ontsluiting van de parkeerterreinen zodanig is geregeld, dat er een normale doorstroom op de aan- en afvoerroutes kan plaatsvinden.
- De Cattepoelseweg wordt door partijen gezien als cultuurhistorisch waardevolle weg en partijen zullen zich daarom inspannen om deze weg ook als zodanig aangewezen te krijgen.

Natuur, landschap en cultuurhistorie

- De volgens provinciaal beleid verplichte boscompensatie bij het omzetten van gronden met de bestemming bos naar parkeergelegenheid wordt gerealiseerd in overleg tussen partijen. Hierbij wordt ingezet op compensatie op een voor natuur potentieel gunstige locatie.

Convenant Arnhem Noord

- De intentie van de gemeente Arnhem om de gronden ten noorden van de Schelmseweg over te dragen aan andere partijen wordt ondersteund.
- Voor de bij dit convenant betrokken partijen is het voorts van belang dat wordt geïnvesteerd in het door deze grondverwerving ontstane aaneengesloten natuurgebied en diverse voorzieningen in het buitengebied. Daarvoor is het passend de eventuele (netto) opbrengst bij verkoop van de grond hiervoor in te zetten.
- Burgers' Zoo en NOM zullen naast de andere betrokken partijen actief samenwerken bij het zoeken naar en realiseren van nieuwe bestemmingen voor vrijkomende militaire complexen zoals Vrijland, De Zeven Provinciën en mogelijk op termijn de Oranjekazerne, en wel voor die delen (met name cultuurhistorisch waardevolle gebouwen) die niet kunnen worden teruggeven aan de natuur. Zij zullen nadrukkelijk in beeld zijn als het gaat om de invulling van deze terreinen. Hier liggen namelijk prima mogelijkheden om in combinatie met Burgers' Zoo en/of het NOM nieuwe bestemmingen te zoeken voor deze complexen die recht doen aan de ecologische en cultuurhistorische waarden van de Veluwe en deze gelijktijdig bedrijfsmatig te exploiteren. Te denken valt aan museumfuncties, opslagruimte voor kunst in oude bunkers en ontwikkeling van hotelfuncties voor bijvoorbeeld beide attracties, al dan niet gekoppeld aan arrangementen.

Organisatie

- De deelnemende partijen starten een ‘goede burens’ overleg gericht op samenwerking bij de bovengenoemde thema’s. Het betreft dan concreet de herinrichting van de parkeerplaatsen en de discussie over de vrijkomende militaire complexen. Nieuwe attracties behoren uit concurrentieoverwegingen tot de discretie van de bedrijven en zullen hier niet (vroegtijdig) aan de orde komen.
- Partijen zullen zich tot het uiterste inspannen om gevolg te geven aan de afspraken en intenties zoals in deze verklaring zijn geformuleerd.
- Partijen spreken af om t.a.v. externe berichtgeving naar de pers van tevoren afspraken te maken over de noodzaak van de berichtgeving, het tijdstip en de inhoud van het bericht.
- Indien in de praktijk blijkt dat bepaalde onderwerpen niet geregeld zijn in dit convenant, treden partijen in overleg, waarbij zonodig gekomen kan worden tot aanvulling van de afspraken die zoveel mogelijk recht doen aan de geformuleerde doelstelling in deze verklaring.
- Ieder der partijen neemt de interne kosten, welke door of binnen de respectievelijke interne organisaties der partijen ter uitvoering van het bepaalde in deze intentieverklaring worden gemaakt, voor eigen rekening.
- Noodzakelijk te maken externe kosten worden per keer vooraf te goedkeuring voorgelegd aan de vergadering van alle betrokken partijen. Betaling van deze kosten geschiedt uit het beschikbaar te stellen budget, gefinancierd door partijen of anderen.

Convenant Arnhem Noord

Aansluiting bij dit convenant

- Nieuwe partijen zijn welkom voor zover zij bijdragen aan draagvlak en realisatiekansen voor het realiseren van de doelen zoals verwoord in dit convenant.

Duur van het convenant

- Dit convenant treedt in werking per datum van ondertekening en heeft een looptijd tot 31 december 2015. Op dat moment zullen partijen bezien of het zinvol is om opnieuw een convenant te sluiten.

Ondertekening:

Burgers' Zoo B.V.

Drs. A.P.J.M. van Hooff

Arnhem, 2 juli 2004

Nederlands Openluchtmuseum

Dr. J. Vaessen

Arnhem, 2 juli 2004

Wijkvereniging Alteveer/Cranevelt

Mevr. M.L.G.G. Kok

Arnhem, 2 juli 2004

Stichting Kritisch Bosbeheer

Drs. T. Bade

Arnhem, 2 juli 2004

Convenant Arnhem Noord

De Gelderse Milieufederatie

Drs. V.A.M. Vintges

Arnhem, 2 juli 2004

**Stichting Vrienden van de paardensport
rondom de Waterberg**

Th.P.M. Hillemans MBA

Arnhem, 2 juli 2004

Vereniging Das & Boom

J. Dirkmaat

Arnhem, 2 juli 2004

Ballast Nedam Bouw B.V.

J.H.C. Vermaak

Arnhem, 2 juli 2004

Arcadis Regio B.V.

J. van Gelder

Arnhem, 2 juli 2004